МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології та ботаніки

"Затверджую"
Завідувач кафедри

_____ Скляр В.Г.

"_11_" __06_____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОК 3. Психологія і педагогіка вищої школи
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: *205 "Лісове господарство"*
(шифр і назва напряму підготовки)
Освітня програма: *Лісове господарство (другий рівень (магістерський) вищої освіти)*

Факультет: *Агротехнології та природокористування*

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни ***"Психологія і педагогіка вищої школи"*** для студентів за спеціальністю ***205 – "Лісове господарство"***

Розробник:
Коваленко Н.В., к.п.н., доцент кафедри екології та ботаніки _____
(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри екології та ботаніки
Протокол від *"11" червня 2020 року № 17*

Завідувач кафедри екології та ботаніки _____ (Скляр В.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми _____ (Мельник А.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Декан факультету агротехнологій та природокористування _____ (Коваленко І.М.)
(на якому викладається дисципліна) (підпис) (прізвище та ініціали)

Декан факультету агротехнологій та природокористування _____ (І.М. Коваленко)
(до якого належить кафедра) (підпис) (прізвище та ініціали)

Методист навчального відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.08. **2020 р.**

© **СНАУ, 2020 рік**
© **Коваленко Н.В. 2020 рік**

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</th><th colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма навчання</th><th>заочна форма навчання</th></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3,0</td><td>Галузь знань:
20 «Аграрні науки та продовольство»
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів: 2</td><td rowspan="3">Спеціальність:
205 «Лісове господарство»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2020-2021-й</td><td>2020-2021-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Курс 2

Семестр 3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента – 2</td><td rowspan="8">Освітній ступінь:
«Магістр»</td><td>12 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>24 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>54 год.</td><td>80 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Залік</td></tr>
</table>

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для ***денної*** форми навчання – 40%/60% (36/54)
для ***заочної*** форми навчання – 11%/89% (10/80)

2. Мета та завдання дисципліни

Вивчення дисципліни **«Психологія і педагогіка»** виступає однією з ключових при підготовці майбутніх фахівців і має на меті опанування студентами психолого-педагогічних знань, умінь та навичок для подальшої професійної діяльності.

Викладання курсу **«Педагогіка та психологія»** передбачає ознайомлення студентів із загальними основами психології та педагогіки, питаннями дидактики й національного виховання. Зміст програми спрямований на оволодіння студентами знаннями та уміннями організації навчально-виховного процесу у із врахуванням сучасних змін, які відбуваються в освіті України.

Зміст курсу «Психологія і педагогіка» включає в себе питання, вивчення яких дозволяє не тільки в достатній мірі оволодіти психолого педагогічними знаннями, а й розвинути у майбутніх фахівців навички самостійного критичного мислення, спостережливості, сприймання, уяви, уваги, володіння прийомами мнемотехніки, практичні навички спілкування тощо

Метою курсу є дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста – агронома, формування розуміння психолого-педагогічного аспекту особистості як найвищої цінності суспільства, усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, властивостей людини як основи її розвитку в процесі виховання, навчання й освіти. В процесі вивчення даної дисципліни відбувається засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх відтворення і тлумачення, придбання елементарних умінь і навичок застосовувати їх у практичному житті для підвищення ефективності діяльності майбутнього економіста в соціально-виробничому середовищі Психологія вищої школи вивчає закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів.

Завданнями курсу є:

- визначення місця психології та педагогіки у системі наук про людину;
- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх репродуктивного відтворення;
- ознайомлення з методами психолого-педагогічних досліджень;
- дослідження особистості (пам'яті, уваги, мислення, темпераменту, самооцінки студентів) та колективу (соціометрія студентських груп);
- визначення змісту і технології пізнання, актуалізації й розвитку власного "Я" в різних галузях життєдіяльності;
- засвоєння сутності механізмів психічних процесів, станів і властивостей особистості;
- формування умінь і навичок застосовувати психолого-педагогічні знання у професійній діяльності та житті;
- розгляд суті, принципів, методів, форм та засобів навчання і виховання;
- формування навичок самостійного вирішення психолого-педагогічних проблем;
- ознайомлення із структурою та прийомами підвищення ефективності комунікативних процесів.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- місце психології і педагогіки у системі наук про людину;
- основні поняття і категорії психології й педагогіки та їх дефініції;
- вікові та індивідуальні особливості дітей та молоді;
- психічні процеси і стани особистості, взаємозв'язок основних видів прояву психіки;
- суть і структурні компоненти діяльності та спілкування, особливості взаємодії людей в групах;
- психологію студентського колективу;
- психологічні вимоги до особистості викладача вищої школи;
- концептуальні засади реформування системи освіти в Україні;
- закономірності, принципи, методи і форми навчання та виховання;
- основні напрямки та актуальні питання змісту процесу виховання;
- психологічні особливості взаємодії керівника з підлеглими;
- застосувати теоретичні знання до вирішення практичних проблем виробництва, соціально-професійного самовизначення.

По завершенню вивчення дисципліни студент повинен **уміти**:

- користуватися основними методами психолого-педагогічних досліджень;
- користуватися прийомами підвищення ефективності спілкування;
- пояснити суть основних сучасних концепцій та систем навчання;
- користуватися способами впливу на процес формування особистості;
- визначити стадію розвитку трудового колективу та оптимальний стиль керівництва;
- володіти прийомами саморегуляції емоційних станів.
- інтерпретувати власні психічні стани, процеси, властивості;
- визначати темперамент особистості, особливості уваги, пам'яті, мислення і застосовувати ці знання для вдосконалення індивідуального підходу в подальшій агрономічній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни затверджена

Вченою радою Сумського НАУ *(Протокол № 5 від 31 жовтня 2018 р.)*

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогіки і психології. Психологія особистості.

Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину.

Предмет психології та педагогіки. Психологія як наука про внутрішній світ та поведінку людини. Завдання та значення психології на сучасному етапі розвитку людства. Теоретична і практична психологія. Інстинктивна поведінка. Навичка. Інтелектуальна поведінки. Соціальна обумовленість психіки людини.

Завдання педагогіки та перспективи розвитку педагогіки. Предмет педагогіки. Педагогіка як наука, практика та мистецтво. Галузі педагогіки.

Принципи науково-педагогічного дослідження. Класифікація методів науково-педагогічного дослідження. Практичні методи: спостереження, бесіда, експеримент, вивчення першоджерел, аналіз шкільної документації й наслідків навчальної роботи школярів. Методи вивчення загальних закономірностей розвитку педагогічних явищ і процесів: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості

Природа і функції уваги. Види уваги. Мимовільна, довільна, після довільна увага. Властивості уваги. Концентрація. Стійкість. Переключення. Обсяг. Розподіл.

Поняття про відчуття. Роль відчуттів у пізнавальній діяльності людини. Процес виникнення відчуття. Види відчуттів. Загальні властивості відчуттів. Пороги чутливості. Види сприймання. Властивості сприймання.

Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Порівняння. Аналіз і синтез. Абстрагування і узагальнення. Судження. Умовиводи. Поняття. Види мислення. Взаємозв'язок мови і мислення. Природа уяви. Уява і об'єктивна дійсність. Види уяви. Способи створення нових образів.

Види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Умови продуктивності довільного запам'ятовування. Розвиток пам'яті.

Загальне уявлення про емоційну сферу. Емоції і потреби людей. Функції емоцій. Види емоцій і почуттів. Настрій. Афекти. Пристрасті. Стрес. Фрустрація. Моральні почуття. Інтелектуальні почуття. Естетичні почуття.

Загальне поняття про волю. Природа і функції волі. Спонукальна та гальмівна функції волі. Екстернальний та інтернальний локус контролю. Вольові якості особистості. Цілеспрямованість. Самостійність. Ініціативність. Організованість. Наполегливість. Витримка. Рішучість. Недоліки волі: впертість і примхи, навіюваність і негативізм, нестриманість, нерішучість та ін. Самовиховання волі.

Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини

Індивід і особистість. Поняття: «людина», «особистість», «індивідуальність». Розвиток і соціалізації особистості.

Проблема чинників розвитку особистості у зарубіжній та вітчизняній психології та педагогіці. Спадковість і розвиток. Вплив середовища на розвиток особистості. Поняття соціального середовища. Середовище як джерело стихійних впливів на вихованців. Проблема педагогічного середовища. Значення діяльності та спілкування у розвитку особистості. Взаємозв’язок характеру діяльності, активності особистості та її розвитку. Виховання – визначальний чинник розвитку і соціалізації особистості.

Поняття про здібності. Загальні та спеціальні здібності. Проблема спадкових та соціальних факторів здібностей. Задатки як природні передумови здібностей. Здібності та професія. Гендерні особливості розвитку.

Спрямованість особистості. Темперамент як динамічна характеристика психічної діяльності людини. Властивості вищої нервової діяльності та темперамент. Характеристика основних типів темпераменту. Індивідуальний стиль діяльності. Природа і сутність характеру. Зв’язок характеру з темпераментом. Акцентуації характеру. Формування, виховання і самовиховання характеру.

Тема 4. Психологія та педагогіка груп, лідерства та спілкування.

Поняття групи. Класифікація груп. Структура взаємовідносин у малій групі. Міжособистісні стосунки в групах. Рівень розвитку групи. Колектив як вища форма розвитку групи.

Проблема колективу і навчально-виховному процесі. Проблема колективу і особистості в історії педагогічної думки і на сучасному етапі її розвитку. Поняття учнівського колективу. Ознаки учнівського колективу: спільна соціально значуща мета; спільна діяльність, спрямована на досягнення поставленої мети; наявність органів самоврядування; відносини відповідальної залежності.

Вчення А.С.Макаренка про колектив. Стадії становлення колективу. Закон руху колективу (перспективних ліній розвитку). Види перспектив: близька, середня, далека. Традиції як усталені форми колективного життя. Принцип паралельної педагогічної дії. Принципи життєдіяльності дитячого колективу: зв□’язки з життям суспільства, трудова основа життя колективу, складні залежності у відносинах, єдність

управління і самоуправління, бадьорого тону життя колективу, суверенітет колективу, рівність, свобода членів і добровільність вступу до колективу, створення і накопичення традицій, принцип естетичної виразності колективу.

Етапи розвитку учнівського колективу за А.С. Макаренко та А.Н. Лутошкіна. Педагогічне керівництво колективом на різних етапах його розвитку.

Шляхи згуртування колективу та умови запобігання появи груп негативного спрямування. Моделі розвитку взаємин між колективом і особистістю: конформізм, гармонія, нонконформізм.

Тема 5. Проблема спілкування в педагогіці та психології.

Поняття спілкування. Види спілкування. Структура спілкування. Спілкування як обмін інформацією. Спілкування як сприймання людьми один одного. Психологічні способи впливу в процесі спілкування: зараження, навіювання, наслідування, переконування.

Підходи до визначення комунікативних умінь. Маніпуляція як вид психологічного впливу. Головні принципи спілкування за Д. Карнегі. Вміння слухати, види слухання. Ефективний зворотний зв'язок у спілкуванні.

Поняття про конфлікт і конфліктні ситуації. Види конфліктів. Фази конфлікту. Стилі поведінки у конфліктній ситуації. Конкуренція. Ухилення. Компроміс. Пристосування. Співпраця.

Батьківсько-дитячі відносини. Умови ефективного виховання в родини. Активне слухання.

Змістовий модуль 2. Теорія та методика навчально-виховного процесу вищої школи

Тема 6. Теорія та методика виховання

Характеристика процесу виховання. Мета виховання.

Головні закономірності виховання. Принципи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідодомості людини. Методи формування досвіду суспільної поведінки**.** Методи стимулювання та корегування поведінки. Методи контролю та аналізу ефективності виховного процесу. Соціальна реклама – як засіб виховання. Прийоми виховання. Критерії вихованості особистості.

Самовиховання, його прийоми. Перевиховання.

Прийоми колективної творчої діяльності: робота у мікрогрупах, мозковий штурм, банк ідей, захист проектів. Класифікація форм колективної творчої діяльності.

Педагогіка сімейного виховання.

Тема 7. Теорія та методика навчання у вищій школі

Соціальна, педагогічна, психологічна сутність навчання. Освітня, розвиваюча, профорієнтаційна, формуюча, креативна функції навчання. Двосторонній характер навчання. Викладання і учіння.

Внутрішні та зовнішні мотиви учбової діяльності. Репродуктивний та продуктивний варіанти побудови навчального процесу. Принципи навчання. Активність, систематичність, науковість, міцність, наочність. «Золоте правило дидактики». Індивідуальний підхід — необхідна умова ефективного навчального процесу. Методи навчання. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності учнів.

Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Поняття про педагогічні технології. Проблемне навчання у вищій школі. Використання ділових та рольових ігор у навчальному процесі ВНЗ. Кредитно-модульна (рейтингова) система навчання у вищій школі. Інформаційні технології навчання у ВНЗ.

4. Структура навчальної дисципліни

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
		денна форма навчання						заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			л	сем	лаб	інд	с.р.		л	сем	пз	інд	с.р.
	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогіки і психології. Психологія особистості.												
1.	**Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину**	6	2				2		2				2
2.	Тема 1.2. Методи психолого-педагогічних досліджень			2			2				2		4
3.	**Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості**	6	2				2		2				2
4.	Тема 2.1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги в професійній діяльності			2			2						4
5.	Тема 2.2. Види сприймання. Властивості сприймання						2						2
6.	Тема 2.3. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності			2			2						2
7.	Тема 2.4. Загальне уявлення про емоційну сферу особистості						2						4
8.	**Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини**	8	2				2						2
9.	Тема 3.1. Проблема чинників розвитку особистості у зарубіжній та вітчизняній психології та педагогіці. Гендерні особливості розвитку						2						2
10.	Тема 3.2. Темперамент та характер як характеристики психічної діяльності фахівця			2			4						4
11.	**Тема 4. Психологія груп, лідерства та психологія спілкування**	2	2						2				
12.	Тема 4.1. Моделі розвитку взаємин між колективом і особистістю.						4						4
13.	Тема 4.2. Керівництво розвитком колективу на різних етапах його розвитку. Тимбилдинг			2			2						4
14.	Тема 4.3. Лідер і колектив			2			2						4
	Разом за змістовим модулем 1	***50***	***8***	***12***			***30***	***48***	***6***		***2***		***40***
	Змістовий модуль 2. Теорія та методика навчально-виховного процесу вищої школи												
15.	**Тема 6. Теорія та методика виховання**	2	2										
16.	Тема 6.1. Актуальні проблеми змісту виховання студентської молоді. Медіаосвіта	4		2			2						4
17.	Тема 6.2. Актуальні проблеми змісту освіти. Громадянська освіта молоді	2					2						2
18.	Тема 6.3. Методи формування свідомості людини	4		2			2				2		4
19.	Тема 6.4. Методи стимулювання та корегування поведінки в професійному колективі і сім’ї	2					2						2
20.	Тема 6.5. Методи активного слухання	4		2			4						4
21.	Тема 5. Проблема спілкування в педагогіці та психології	2					2						2
22.	Тема 5.2. Батьківсько-дитячі відносини. Умови ефективного виховання в родини	2					2						4
23.	**Тема 7. Теорія та методика навчання у вищій школі**	2	2										4
24.	Тема 7.1. Принципи навчання	2					2						4
25.	Тема 7.2. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності учнів	4		2			2						2
26.	Тема 7.3. Форми навчання у вищій школі	4		2			2						4
27.	Тема 7.4. Поняття про педагогічні технології. Проблемне навчання у вищій школі	4		2			2						4
	Разом за змістовим модулем 2	***40***	***4***	***12***			***24***	***42***			***2***		***40***
	Усього годин з курсу	**90**	**12**	**24**			**54**	**90**	**6**		**4**		**80**

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

1. Теми та план лекційних занять

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*
2.	**Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину.** **План** 1. Предмет психології та педагогіки. Завдання та значення психології та педагогіки на сучасному етапі розвитку людства. 2. Завдання педагогіки та перспективи розвитку педагогіки. Предмет педагогіки. Педагогіка як наука, практика та мистецтво. Галузі педагогіки. 3. Принципи та методів науково-педагогічного дослідження.	2
3.	**Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості** **План** 1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги. 2. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Види мислення. 3. Види пам'яті. Розвиток пам'яті. 4. Загальне уявлення про емоційну сферу. 5. Загальне поняття про волю. Вольові якості особистості. Самовиховання волі.	2
4.	**Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини** **План** 1. Індивід і особистість. Поняття: «людина», «особистість», «індивідуальність». 2. Розвиток і соціалізації особистості. Проблема чинників розвитку особистості у зарубіжній та вітчизняній психології та педагогіці. 3. Спрямованість особистості. Темперамент як динамічна характеристика психічної діяльності людини. 4. Природа і сутність характеру. Формування, виховання і самовиховання характеру.	2
5.	**Тема 4. Психологія та педагогіка груп, лідерства та спілкування** **План** 1. Поняття групи. Класифікація груп. 2. Міжособистісні стосунки в групах. Рівень розвитку групи. Колектив як вища форма розвитку групи. 3. Проблема колективу і навчально-виховному та виробничому процесі. Шляхи згуртування колективу та умови запобігання появи груп негативного спрямування.	2
6.	**Тема 6. Теорія та методика виховання** **План** 1. Характеристика процесу виховання. Мета виховання. Головні закономірності та принципи виховання. 2. Класифікація методів виховання. 3. Заохочення та покарання в управлінській діяльності	2
7.	**Тема 7. Теорія освіти та навчання.** 1. Соціальна, педагогічна, психологічна сутність навчання. Внутрішні та зовнішні мотиви учбової діяльності. Принципи навчання. 2. Методи навчання. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності студентів. 3. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. 4. Поняття про педагогічні технології.	2
	Разом	**12**

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.2. Методи психолого-педагогічних досліджень	2
2.	Тема 2.1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги в професійній діяльності	2
3.	Тема 2.2. Види сприймання. Властивості сприймання.	
4.	Тема 2.3. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.	2
5.	Тема 2.4. Загальне уявлення про емоційну сферу особистості.	
6.	Тема 3.2. Темперамент та характер як характеристики психічної діяльності фахівця.	2
7.	Тема 4.2. Керівництво розвитком колективу на різних етапах його розвитку. Тимбилдинг.	2
8.	Тема 4.3. Лідер і колектив	2
9.	Тема 6.1. Актуальні проблеми змісту виховання студентської молоді. Медіаосвіта	2
10.	Тема 6.3. Методи формування свідомості людини.	2
11.	Тема 6.5. Методи активного слухання	2
12.	Тема 7.2. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності учнів	2
13.	Тема 7.3. Форми навчання у вищій школі	2
14.	Тема 7.4. Поняття про педагогічні технології. Проблемне навчання у вищій школі	2
	Усього годин з курсу	**24**

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину	2
2.	Тема 1.2. Методи психолого-педагогічних досліджень	2
3.	Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості	2
4.	Тема 2.1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги в професійній діяльності	2
5.	Тема 2.2. Види сприймання. Властивості сприймання.	2
6.	Тема 2.3. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.	2
7.	Тема 2.4. Загальне уявлення про емоційну сферу особистості.	2
8.	Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини	2
9.	Тема 3.1. Проблема чинників розвитку особистості у зарубіжній та вітчизняній психології та педагогіці. Гендерні особливості розвитку.	2
10.	Тема 3.2. Темперамент та характер як характеристики психічної діяльності фахівця.	4
11.	Тема 4.1. Моделі розвитку взаємин між колективом і особистістю.	4
12.	Тема 4.2. Керівництво розвитком колективу на різних етапах його розвитку. Тимбилдинг.	2
13.	Тема 4.3. Лідер і колектив	2
14.	Тема 6.1. Актуальні проблеми змісту виховання студентської молоді. Медіаосвіта	2
15.	Тема 6.2. Актуальні проблеми змісту освіти. Громадянська освіта молоді.	2
16.	Тема 6.3. Методи формування свідомості людини.	2
17.	Тема 6.4. Методи стимулювання та корегування поведінки в професійному колективі і сім’ї	2
18.	Тема 6.5. Методи активного слухання	4
19.	Тема 5. Проблема спілкування в педагогіці та психології	2
20.	Тема 5.2. Батьківсько-дитячі відносини. Умови ефективного виховання в родини.	2
21.	Тема 7. Теорія та методика навчання у вищій школі	
22.	Тема 7.1. Принципи навчання	2
23.	Тема 7.2. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності учнів	2
24.	Тема 7.3. Форми навчання у вищій школі	2
25.	Тема 7.4. Поняття про педагогічні технології. Проблемне навчання у вищій школі	2
	Усього годин з курсу	**54**

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

10. Теми та план лекційних занять

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*
1.	**Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину.** **План** 1. Предмет психології та педагогіки. Завдання та значення психології та педагогіки на сучасному етапі розвитку людства. 2. Завдання педагогіки та перспективи розвитку педагогіки. Предмет педагогіки. Педагогіка як наука, практика та мистецтво. Галузі педагогіки. 3. Принципи та методів науково-педагогічного дослідження.	2
2.	**Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості** **План** 1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги. 2. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Види мислення. 3. Види пам'яті. Розвиток пам'яті. 4. Загальне уявлення про емоційну сферу. 5. Загальне поняття про волю. Вольові якості особистості. Самовиховання волі.	2
3.	**Тема 3. Психологія та педагогіка груп, лідерства та спілкування** **План** 1. Поняття групи. Класифікація груп. 2. Міжособистісні стосунки в групах. Рівень розвитку групи. Колектив як вища форма розвитку групи. 3. Проблема колективу і навчально-виховному та виробничому процесі. Шляхи згуртування колективу та умови запобігання появи груп негативного спрямування.	2
	Разом	**6**

9. Теми семінарських занять

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*
1.	Тема 1. Методи психолого-педагогічних досліджень	2
2.	Тема 2. Методи формування свідодомості людини.	2
	Усього годин з курсу	**4**

10. Самостійна робота

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*
1.	Тема 1. Психологія і педагогіка в системі наук про людину	2
2.	Тема 1.2. Методи психолого-педагогічних досліджень	4
3.	Тема 2. Пізнавальні психічні процеси та емоційно-вольова сфера особистості	2
4.	Тема 2.1. Природа і функції уваги. Види уваги. Властивості уваги в професійній діяльності	4
5.	Тема 2.2. Види сприймання. Властивості сприймання.	2
6.	Тема 2.3. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.	2
7.	Тема 2.4. Загальне уявлення про емоційну сферу особистості.	4
8.	Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини	2
9.	Тема 3.1. Проблема чинників розвитку особистості у зарубіжній та вітчизняній психології та педагогіці. Гендерні особливості розвитку.	2
10.	Тема 3.2. Темперамент та характер як характеристики психічної діяльності фахівця.	4
11.	Тема 4.1. Моделі розвитку взаємин між колективом і особистістю.	4
12.	Тема 4.2. Керівництво розвитком колективу на різних етапах його розвитку. Тимбилдинг.	4
13.	Тема 4.3. Лідер і колектив	4
14.	Тема 6.1. Актуальні проблеми змісту виховання студентської молоді. Медіаосвіта	4
15.	Тема 6.2. Актуальні проблеми змісту освіти. Громадянська освіта молоді.	2

16.	Тема 6.3. Методи формування свідодомості людини.	4
17.	Тема 6.4. Методи стимулювання та корегування поведінки в професійному колективі і сім'ї	2
18.	Тема 6.5. Методи активного слухання	4
19.	Тема 5. Проблема спілкування в педагогіці та психології	2
20.	Тема 5.2. Батьківсько-дитячі відносини. Умови ефективного виховання в родини.	4
21.	Тема 7. Теорія та методика навчання у вищій школі	4
22.	Тема 7.1. Принципи навчання	4
23.	Тема 7.2. Класифікація методів навчання за ступенем активності та самостійності діяльності учнів	2
24.	Тема 7.3. Форми навчання у вищій школі	4
25.	Тема 7.4. Поняття про педагогічні технології. Проблемне навчання у вищій школі	4
	Усього	**80**

11. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. ***Словесні***: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (читання, переказ, складання плану, конспектування, опорних конспектів тощо).

1.2. ***Наочні***: демонстрація, ілюстрація.

1.3. ***Практичні***: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1.***Аналітичний***.

2.2. ***Методи синтезу***.

2.3. ***Індуктивний метод.***

2.4. ***Дедуктивний метод.***

2.5. ***Традуктивний метод.***

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. ***Проблемний*** (чи проблемно-інформаційний)

3.2. ***Частково-пошуковий (евристичний)***

3.3. ***Репродуктивний***

3.4. ***Пояснювально-демонстративний***

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри,використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
- рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
- виробничі ситуації.

4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання :
- навчально-дослідна робота;
- навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота						**Разом за модулі та СРС**	**Атес-тація**	**Сума**
Модуль 1 – 50 балів				**Модуль 2 – 35 балів**				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т7	Т8	**85**	**15**	**100**
10	**15**	**15**	**10**	**20**	**15**			

(заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота						**Разом за модулі та СРС**	**Сума**
Модуль 1 – 50 балів				**Модуль 2 – 35 балів**			
Т1	Т2	Т3	Т4	Т7	Т8	**85**	**100**
10	**15**	**15**	**10**	**20**	**15**		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
69-74	**D**	задовільно	
60-68	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Основна література

1. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій аграрній школі: Навчальний посібник / Л.Л. Білан – Ніжин, ПП Лисенко, 2010. – 299 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка / Н. П. Волкова. - К. : Академвидав, 2009.
3. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В. Педагогічна майстерність/ І.А. Зязюн,Л.В., Крамущенко за ред. І.А. Зязюна. - К.: Вища шк. – 2007. – 349с.
4. Корольчук М. С. Психологія : схеми, опорні конспекти, методики / М.С. Корольчук. - К. : Ельга, Ніка-Центр, 2009.
5. Курлянд З. Н. Педагогіка / Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Осипова Т. Ю. - Х. : Бурун Книга, 2009.
6. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України; редкол.: О.П. Гребельник, Я.Я. Болюбаш, І.А. Шелест та ін. – К., 2010. – 185с . Щекатунова, Г. Моніторинг педагогічних нововведень [Текст] / Г. Щекатунова // Рідна школа. - 2009. - № 4. - С. 14-17.
7. Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. Вип. 40.- К.: Науково- метод. центр вищої освіти, 2005.- 279 с.

14. Додаткова література

1. Авдєєва І.М. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи / Авдєєва І.М., Мельникова І.М . – К., 2007. – 304 с.
2. Болонський процес: Документи / Європейський ун-т / З.І. Тимошенко (уклад.). — К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. — 169с.
3. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник для вищих педагог. навч. закладів / І.А.Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос; За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 350 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник/С.Д. Максименко. – К.: «Центр навчальної літератури», 2008. – 272 с.
5. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. Посіб / М.В. Савчин. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
6. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. Посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

Статті у фахових виданнях

7. Полозенко О. В. Психологічний складник професійної діяльності фахівців агрономічного профілю [Електронний ресурс] / О. В. Полозенко // Педагогіка вищої та середньої школи. - 2014. - Вип. 40. - С. 314-318. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2014_40_59
8. Ткаченко О. В. Педагогічні умови підготовки майбутнього магістра з агрономії до педагогічної діяльності у ВНЗ аграрного профілю [Електронний ресурс] / О. В. Ткаченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 130. - С. 98-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2015_130_23
9. Ткаченко О. В. Професійно-педагогічна підготовка агрономів-дослідників (XX – початок XXI століття) [Електронний ресурс] / О. В. Ткаченко // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. - 2016. - Вип. 149. - С. 142-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2016_149_34
10. Ткаченко О. В. Сучасні проблеми підготовки агрономів-дослідників: педагогічний аспект [Електронний ресурс] / О. В. Ткаченко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. - 2013. - Вип. 7. - С. 184-190. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2013_7_20

ДОДАТОК 1

Результати навчання за освітнім компонентом та їх зв'язок з програмними результатами навчання

Результати навчання за ОК: *після закінчення вивчення освітнього компонента (дисципліни) студент буде здатен:*	Програмні результати навчання на досягнення яких спрямований ОК *(зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)*				
	ПРН 1	**ПРН 10**	**ПРН 12**	**ПРН 17**	**ПРН 18**
ДРН 1. Користуватися прийомами підвищення ефективності спілкування	+				
ДРН 2. Визначити стадію розвитку трудового колективу та оптимальний стиль керівництва				+	+
ДРН 3. Застосувати теоретичні знання до вирішення практичних проблем виробництва, соціально-професійного самовизначення				+	
ДРН 4. Інтерпретувати власні психічні стани, процеси, властивості			+		
ДРН 5. Визначати темперамент особистості, особливості уваги, пам’яті, мислення і застосовувати ці знання для вдосконалення індивідуального підходу в подальшій агрономічній діяльності		+			